

Uchwała Nr/2026
Rady Powiatu Płońskiego
z dnia 2026r.

w sprawie stanowiska dotyczącego podjęcia działań mających na celu minimalizację negatywnych dla polskiego ustroju rolnego skutków związanych z zawarciem układu handlowego z krajami zrzeszonymi w układzie MERCOSUR (krajami Ameryki Południowej).

Na podstawie § 11 ust. 2 Statutu Powiatu Płońskiego uchwalonego Uchwałą Nr LIII/297/2018 Rady Powiatu Płońskiego z dnia 26 września 2018 r. w sprawie Statutu Powiatu Płońskiego (t.j. Dz. Urz. Woj. Mazow. z dnia 3 listopada 2020 r. poz. 10880), zmienionego Uchwałą Nr XXX/193/2020 Rady Powiatu Płońskiego z dnia 16 grudnia 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Mazow. z dnia 18 grudnia 2020 r. poz. 13129), Uchwałą Nr XXXIII/205/2021 Rady Powiatu Płońskiego z dnia 24 lutego 2021 (Dz. Urz. Woj. Mazow. z dnia 2 marca 2021 r. poz. 1685), Uchwałą Nr XLVII/274/2022 Rady Powiatu Płońskiego z dnia 26 stycznia 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Mazow. z dnia 31 stycznia 2022 r. poz. 1093) oraz Uchwałą Nr XVIII/124/2025 Rady Powiatu Płońskiego z dnia 25 czerwca 2025 r. (Dz. Urz. Woj. Mazow. z dnia 1 lipca 2025 r. poz. 6248), uchwała się, co następuje:

§ 1. Rada Powiatu Płońskiego przyjmuje stanowisko dotyczące podjęcia działań mających na celu minimalizację negatywnych dla polskiego ustroju rolnego skutków związanych z zawarciem układu handlowego z krajami zrzeszonymi w układzie MERCOSUR (krajami Ameryki Południowej), w brzmieniu załącznika do uchwały.

§ 2. Upoważnia się Przewodniczącego Rady Powiatu do przekazania uchwały wraz z załącznikiem według rozdzielnika

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Powiatu Płońskiego

Andrzej Stolpa

Stanowisko Rady Powiatu Płońskiego

Ze względu na powstanie dużego zagrożenia dla polskiego ustroju rolnego opartego na gospodarstwach rodzinnych ze strony ekonomicznych następstw podpisania traktatu o bezcłowej wymianie handlowej Unii Europejskiej z krajami Ameryki Południowej zrzeszonymi w organizacji gospodarczej i unii celnej znanej pod nazwą MERCOSUR, Rada Powiatu Płońskiego staje na stanowisku, że powinno się antycypować negatywne gospodarcze skutki ww. traktatu w obszarze objętym Wspólną Polityką Rolną, a także jego skutki dla Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. W tym celu należy podjąć odpowiednie kroki zmierzające do ograniczenia strat rolników i negatywnego ekonomicznie wpływu niepożądanych następstw, które mogą wystąpić po wejściu w życie regulacji i zapisów ww. traktatu.

W związku z powyższym Rada Powiatu Płońskiego staje na stanowisku, że należałoby podjąć inicjatywę prawną i proceduralną zmierzającą do praktycznych efektów w następujących obszarach:

1. Uruchomienie Funduszu Finansowego, który byłby pomocny przy redukowaniu strat poniesionych przez producentów rolnych na skutek zmian sytuacji rynkowej w sektorze rolnym oraz zmian warunków dla produkcji w gospodarstwie rodzinnym. Fundusz ten odnosiłby się do inwestycji realizowanych w gospodarstwie rodzinnym rolnika w oparciu o wsparcie finansowe z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Powstanie takiego funduszu zabezpieczałoby rolników – inwestorów, którzy skorzystali z programu inwestycyjnego ujętego w działaniach PROW przed zwrotem otrzymanych środków, w sytuacji, gdy na skutek zmian realiów rynkowych nie mogliby oni spełnić warunku 5 – letniego okresu utrzymania profilu produkcji zawartego w decyzji o przyznaniu funduszy inwestycyjnych. Fundusz ten spełniałby również rolę ochronną w sytuacji, gdy rolnik – inwestor zaciągnął kredyt bankowy na tzw. wkład własny korzystając z PROW, jeśli takiego wkładu wymagała poczyniona przez niego inwestycja.
2. Podjęcie wzmożonych starań w celu uruchomienia Europejskiego Funduszu Wyrównawczego dla Rolnictwa, którego założeniem byłaby minimalizacja strat poniesionych przez polskie gospodarstwa rolne spowodowanych ulgami celnymi dla producentów z krajów zrzeszonych w organizacji MERCOSUR. Starania te są uzasadnione ze względu na zapowiadane uruchomienie przez Unię Europejską Funduszu Rekompensacyjnego dla rolników i przetwórców w kwocie 6,3mld euro, przy czym szczególną uwagę należałoby tu przywiązywać do możliwości korzystania z ww. Funduszu w świetle profili produkcyjnych, na których opiera się cały Polski Sektor Rolniczy.
3. Opracowanie systemu pomocy, promocji i szkoleń dla producentów, rolników wytwarzających w swoich gospodarstwach rolnych produkty, które mogą zostać uznane za produkty regionalne. Chodziłoby przy tym zarówno o produkty typu: uzyskiwany w gospodarstwie plon, jak również produkty, które powstają na skutek procesów przetwórczych substratów lokalnych i produktów wytworzonych w oparciu o uprawy i hodowle rodzime. Należy w tym miejscu podkreślić, że sieć gospodarczo – produkcyjnych zależności w procesie wytwórczym produktu regionalnego jest naturalną,

choć ograniczoną skalą produkcji, barierą przeciwko importowi produktów rolniczych z obszarów organizacji MERCOSUR.

4. Wprowadzenie, w oparciu o pierwszy filar wspólnej polityki rolnej – wspieranie krajowej produkcji rolnej – zasady, która umożliwiłaby interwencję na rynku wewnętrznym polegającą na założeniu, że podmioty będące jednostkami organizacyjnymi samorządu tj. np. szkoły, szpitale, stołówki zakładowe, zaopatrywałyby się w produkty spożywcze u lokalnych/krajowych producentów. Definicja określająca zakres właściwości w obszarze filaru pierwszego dyrektywy unijnej formalnie kształtującej Wspólną Politykę Rolną przewiduje taką możliwość.
5. Z uwagi na niewielką liczbę zarejestrowanych na rynku Unii Europejskiej polskich produktów regionalnych – 47 i jeszcze mniejszą, bo sprowadzającą się zaledwie do 2 tychże produktów chronionych znakiem towarowym na rynkach państw Ameryki Południowej zrzeszonych w organizacji MERCOSUR oraz w świetle planowanego przez UE zwiększenia kwoty przeznaczonej na WPR o 45mld euro w nadchodzącej, nowej perspektywie 2028-2034 WPR, w interesie polskiego sektora rolnego leżałoby zajęcie stanowiska polegającego na tym, że państwa UE dysponujące w tej chwili dużą ilością produktów regionalnych nie byłyby nadmiernie preferowane przy podziale i przyznawaniu środków z tej kwoty.

W uzasadnieniu do ww. stanowiska należy podnieść, iż w ostatnich kilku latach wiele tysięcy polskich gospodarstw rolnych skorzystało z licznych działań PROW regulowanych zarówno warunkami dotyczącymi pozyskania środków, jak również utrzymania deklarowanego w inwestycji profilu produkcyjnego. Ci producenci – rolnicy mogą zostać zmuszeni do zaprzestania działalności wskutek zmiany sytuacji rynkowej związanej z importem produktów ze „strefy” MERCOSUR.

Należy również zauważyć, iż o przystąpieniu Unii Europejskiej do traktatu z krajami organizacji MERCOSUR z Ameryki Łacińskiej zdecydowały również regulacje prawne dotyczące producentów plonów i produktów z uzyskanym statusem produktu regionalnego, a także statusem znaku towarowego ujętego w traktacie z organizacją MERCOSUR.

Wszystkie państwa UE dysponują dużą ilością upraw i wyrobów posiadających status produktu regionalnego na rynku wewnętrznym - krajowym i unijnym, a także status zabezpieczony geograficznym znakiem towarowym w traktacie z unią celną MERCOSUR. W takich krajach, jak np. Włochy, czy Niemcy liczba produktów regionalnych sięga wielu tysięcy pozycji w asortymencie artykułów spożywczych i setek pozycji chronionych przed imitacją na mocy traktatu z państwami bloku MERCOSUR, co oczywiście wiąże się z korzyściami wynikającymi z możliwością ich eksportu, ale również zabezpiecza w pewnym stopniu rynki wewnętrzne tychże producentów produktu regionalnego przed napływem – importem substratów z obszarów pozalokalnych. W tym kontekście Polski Produkt Regionalny wypada wyjątkowo skromnie i ogranicza się do 47 artykułów zarejestrowanych znakiem towarowym w UE. Jeśli chodzi o polskie produkty regionalne objęte ochroną znaku towarowego zarejestrowanego w traktacie, to liczba ich ogranicza się do **2** i są to **dwa rodzaje wódki** – Polska Wódka oraz wódka Żubrówka.

Podkreślić należy, że status produktu regionalnego na wszystkich szczeblach jego nomenklaturowego zaszeregowania wymaga od producenta zastosowania w procesie wytwórczym lokalnych substratów. Fakt ten sprawia, że zarówno producent finalny, jak i producenci – dostarczyciele produktów składowych, podlegają wymogowi produkcji

lokalnej, są więc w całym procesie wytwórczym chronieni przepisami orzekającymi o szczególnym charakterze produktu finalnego i odzwierciedlającymi jego jakość.

Jednocześnie nie bez znaczenia był tutaj fakt, że wiele krajów Unii Europejskiej dysponuje możliwościami wynikającymi z regulacji prawnej o charakterze ochronnym dla rynków wewnętrznych producenta, co zapewnia również utrzymanie linii produkcyjnych u lokalnych dostawców składników dla produktu regionalnego.

Niestety dotychczasowa polityka w tym obszarze w naszym kraju nie zaskutkowała rozwojem produkcji produktów regionalnych rejestrowanych i uznawanych za lokalne w różnych kategoriach.

Nie bez znaczenia są również proponowane na szczeblu unijnym modyfikacje w dystrybucji środków WPR i PROW polegające na połączeniu tych funduszy i uczynienia z poszczególnych państw Unii wyłącznych lub głównych dysponentów i decydentów dystrybucji przyznanych im w ramach poszczególnych funduszy kwot.

W takim przypadku należy przewidywać bardzo duże zwiększenie strumienia dopłat ukierunkowanego w stronę producentów produktów regionalnych.

W obecnym stanie rzeczy Polska nie wykorzystałaby w nowej perspektywie unijnej tych środków w sposób odczuwalny i produktywny.

Rozdzielnik:

- 1) Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
- 2) Wojewoda Mazowiecki;
- 3) Komisarz Unii Europejskiej ds. rolnictwa.

Uzasadnienie

Zgodnie z § 11 ust. 2 Statutu Powiatu Płońskiego w sprawach, w których Rada Powiatu nie realizuje swoich uprawnień stanowiących i kontrolnych, może w formie uchwały podejmować stanowiska, apele oraz wyrażać opinie.